

NOTULEN DEELNEMERSVERGADERING
STICHTING PENSIOENFONDS DEUTSCHE BANK NEDERLAND

23 januari 2013, 10.00 uur, verdieping 13, de Entree 99-197 te Amsterdam ZO

Aanwezig:	9 deelnemers
Namens Bestuur:	Mevrouw S.E. Huis in 't Veld (voorzitter) Mevrouw E.M. Mulder-Mosman (secretaris) Mevrouw P.E.J. Medico De heer F.T.G.J. Segers
Namens VO:	De heer J. Van Helden De heer A. Albers
Notulen:	De heer M.O.E. Bakker
Gast:	De heer B.A. Weijers – Towers Watson
Afwezig	De heer L.P.A. Vermin

---

1. Opening en mededelingen van het bestuur

Mevrouw Huis in 't Veld opent de vergadering en heet de aanwezige deelnemers, bestuursleden, leden verantwoordingsorgaan en de actuaris de heer Weijers van Towers Watson welkom.

In deze vergadering zal het Bestuur, door middel van een presentatie, een update geven over het afgelopen jaar en de financiële positie van het Pensioenfonds. Het jaar 2012 was net als 2011 een bewogen jaar. De financiële positie van het Pensioenfonds ligt eind 2012 echter ruim boven het gemiddelde van de Pensioenfondsen in Nederland met een voorlopige dekkingsgraad, voor toeslagverlening, van 120,8%. Dit is mede het gevolg van de invoering van de nieuwe rentetermijn structuur genaamd DNB UFR20/60 per eind september, prudente beleggingsstrategie op basis van het advies van onze vermogensbeheerder DB Advisors en de premiestortingen van de werkgever.

Voor deze vergadering zijn geen volmachten nodig omdat er geen stemmingen zijn.

Samenstelling bestuur

Mutaties bestuur 31 december 2011

De heer J.H. Boer heeft na 1 jaar zijn functie als bestuurslid namens de werknemers neergelegd als gevolg van uitdiensttreding.

Mutaties bestuur 1 mei 2012

De heer V. Raghoebarsing is gekozen als bestuurslid namens de werknemers, zodat het aantal bestuursleden weer 8 bedraagt.

Mutatie 1 november 2012

De heer J.J. Remijn heeft na 2 jaar zijn functie als bestuurslid (benoemd door de werkgever) en voorzitter van het Pensioenfonds neergelegd als gevolg van uitdiensttreding. Het Bestuur van het Pensioenfonds heeft besloten dat mevrouw S.E. Huis in 't Veld (benoemd door de werkgever) het voorzitterschap zal overnemen. Voor de vrijgekomen functie is in een selectieproces op basis van de deskundigheidseisen voor pensioenfondsbestuurders, de keuze gevallen op de heer B.S. Dornseiffen (CFO Deutsche Bank Nederland). Totdat De Nederlandsche Bank

zijn goedkeuring heeft gegeven, is de heer B.S. Dornseiffen als aspirant bestuurslid aangesteld.

De heer C.W. van Reenen is na herverkiezing benoemd tot bestuurslid namens de werknemers voor een volgend ambtstermijn van 4 jaar.

Samenstelling Commissies

In het kader van de professionalisering binnen het Pensioenfonds en de verscherpte regelgeving van DNB, heeft het Bestuur een aantal Commissies gevormd, bestaande uit 3 of 4 bestuursleden (werknemer en werkgever), ingedeeld naar de kerncompetenties van deze bestuursleden.

Elk van deze Commissie heeft een voorzitter die de verantwoording draagt en de aanbevelingen aan het Bestuur voorbereidt. De Commissies bereiden na analyse de besluiten voor, zodat er efficiënter gewerkt kan worden en hierdoor de vele onderwerpen in de bestuursvergaderingen sneller en accuraat afgehandeld kunnen worden.

Onderstaand de gevormde Commissies:

Governance en Risk (GRC)

E.M. Mulder-Mosman (vz), P.E.J. Medico, F.T.G.J. Segers en M.O.E. Bakker (ondersteuning)

Pensioen (PC)

S.E. Huis in 't Veld (vz), E.M. Mulder-Mosman, F.T.G.J. Segers en C.W. van Reenen

Communicatie (CC)

E.M. Mulder-Mosman (vz), S.E. Huis in 't Veld, P.E.J. Medico en F.T.G.J. Segers

Financieel (FC)

B.S. Dornseiffen (vz), L.P.A. Vermin, E.M. Mulder-Mosman en M.O.E. Bakker (ondersteuning)

Beleggingen (BC)

L.P.A. Vermin (vz), R.K. Raghoebarsing, C.W. van Reenen (governance en risk commissie: E.M. Mulder-Mosman, M.O.E. Bakker (ondersteuning/manager DB Pensioenfonds) en M. de Iglesias del Sol (investment consultant Towers Watson)

Samenstelling Verantwoordingsorgaan (VO)

Het VO is conform de goedgekeurde adviesaanvraag in juni 2010 uitgebreid naar 5 leden. Een tweede lid gekozen namens de gepensioneerden is nog niet benoemd.

Onderstaand de VO leden:

Benoemd namens werkgever

- De heer J. van Helden (voorzitter)
- Nog in te vullen ivm neerleggen functie M. Verbeek

Gekozen door deelnemers

- De heer A. Albers
- De heer M de Lint

Gekozen door gepensioneerden

- De heer F. Cornel (secretaris)
- Nog in te vullen

Wijziging statuten

In april 2012 zijn de statuten aangepast op basis van de door DNB aangegeven punten ter verduidelijking of aanpassing van de tekst. Het Pensioenfonds heeft zelf ook enige aanpassingen gedaan zoals onder andere de nieuwe vestigingsplaats.

De onderstaande artikelen zijn gewijzigd:

- Art 2 : aanpassing definitie van 'de directie'
- Art 6.1 : verduidelijking benoeming bestuursleden op verzoek van DNB
- Art 8.2 : aanpassing bezoldiging bestuursleden
- Art 10.4: aanpassing verantwoordelijkheid herverzekerde rechten op verzoek van DNB
- Art 19.1/2/3 : aanpassing behandeling van geschillen

Wijziging compliance officer

De compliance officer van het Pensioenfonds zorgt voor de controle op naleving van de gedragscode en alle compliance gerelateerde onderwerpen. Jaarlijks geeft de compliance officer een schriftelijke bevestiging hierop.

Mutatie 1 maart 2012

De heer R.H. Höhle (Head of Compliance Nederland) draagt zijn werkzaamheden als compliance officer van het Pensioenfonds over aan mevrouw N. Goedel (Senior Compliance Officer)

Wijziging klachtenregeling

Een klachtenregeling is weliswaar wettelijk niet verplicht voor pensioenfondsen. Ons Fonds heeft zoals de meeste fondsen wel een klachtenregeling. De controle op deze regeling wordt intern uitgevoerd door de juridische afdeling.

Mutaties 1 december 2012

De tekst is geupdate naar de huidige situatie van het Fonds en aanpassing van de tekst naar aanleiding van wijziging artikel 19 in de statuten.

Financieel Crisisplan

Conform artikel 145 van de Pensioenwet (PW) en artikel 140 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) dient het Fonds te beschikken over een financieel crisisplan. Het crisisplan is in maart 2012 ingediend bij DNB. In het crisisplan zijn potentiële crisissituaties per onderwerp uitgewerkt in sjablonen. Per situatie staat vermeld welke sturingsmiddelen het Fonds beschikbaar heeft, de communicatie naar de stakeholders en de te volgen besluitvorming. Alles is samengevat in een stappenplan per sjabloon.

Het crisisplan kent de volgende sjablonen:

- Niet betaalde toeslagen
- Kritieke dekkingsgraad
- Niet kostendekkende premie
- Beëindiging uitvoeringsovereenkomst werkgever.

2. Notulen vorige vergadering

In de vergadering zijn de notulen van 30 januari 2012 besproken en met een kleine aanpassing goedgekeurd.

3. Financiële positie

In afwezigheid van de heer Vermin (voorzitter Financiële Commissie) licht mevrouw Mulder-Mosman de financiële situatie van het pensioenfonds toe.

Voorlopige Financiële positie 2012

Balans per 31 december (x € 1 mln)

Activa	'12*	'11	Passiva	'12*	'11
Beleggingen	210	168	Vermogen	34	20
Overlopend	0	0	Pens. voorz.	184	143
Liquiditeiten	13	0	Overlopend	5	5
	223	168		223	168

De definitieve jaarrekening voor 2012 is nog niet gereed. Deze zal uiterlijk 1 juli 2013, na goedkeuring van de actuaris en de accountant, op de intranetsite van het pensioenfonds gepubliceerd worden.

Duidelijk zichtbaar is dat ten opzichte van 2011 de beleggingen zijn gestegen met €42 mln, de pensioenvoorziening met €41 mln en het vermogen met €14 mln. Het pensioenfonds hanteerde eind 2011 een rekenrente van 2,74%. De rente is eind 2012 is gedaald naar 2,56. De staat van baten en lasten (zie volgende pagina van deze notulen) zal een verduidelijking geven van de financiële veranderingen.

De hoge liquiditeitspositie wordt veroorzaakt door een tweetal collectieve waardeoverdrachten (Aegon en RBS) van totaal 5,5 mln en de vooruitontvangen pensioenpremie Q1 2013 (Deutsche Bank Nederland NV) van 5 mln (zie ook passiva/overlopend).

Pensioenvoorziening 31 december (x € 1 mln)

	2012*		2011	
	aantal	€	aantal	€
Actieven	1.462	92	1.483	65
Slapers	590	37	441	28
Ingegaan	<u>297</u>	<u>55</u>	<u>281</u>	<u>50</u>
	2.349	184	2.205	143

De pensioenvoorziening, ook wel technische voorziening (TV) genoemd, is gestegen met 41 mln. Deze verandering wordt veroorzaakt door een aantal factoren:

- Verlaging van de rente ultimo 2012 met 0,18% tov ultimo 2011
- Nieuwe Prognosetafel AG 2012-2062
- Ervaringssterfte tafels Towers Watson 2012
- Toename van het aantal deelnemers.

Op 10 september 2012 heeft het Actuariële Genootschap (AG) de nieuwe Prognosetafels 2012 – 2062 gepubliceerd. Op dezelfde dag heeft Tower Watson (TW) een nieuw model voor de vaststelling van de ervaringssterfte 2012 naar buiten gebracht.

De AG tafels zijn gebaseerd op de cijfers van de gehele bevolking. Er zijn echter verschillen in levensverwachting voor verschillende demografische groepen vastgesteld op basis van een ervaringssterfte model. Het Fonds maakt sinds 2010 gebruik van de TW ervaringssterfte tabellen.

Ten opzichte van TW ervaringssterfte tabellen uit 2010 zijn in 2012 een aantal zaken veranderd. Vastgesteld is dat in bepaalde sectoren de levensverwachting hoger is dan in andere beroepsgroepen. Daarnaast is een correlatie vastgesteld tussen een hoger inkomen en een langere levensverwachting. Deze beide effecten komen tot uiting in de correcties die volgen uit de TW ervaringssterftetabellen voor 2012.

TW heeft de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek over de sterftewaarnemingen gekoppeld aan de gegevens van het Pensioenfonds. Hierdoor heeft TW de mogelijkheid om accurate inschattingen te maken van sterftepatronen op basis van fondsprofielen. Om een fondsspecifieke ervaringssterfte vast te stellen wordt er gekeken naar inkomen en sector (industrie, commerciële dienstverlening en niet-commerciële dienstverlening).

Het Fonds valt onder commerciële dienstverlening en de categorisering naar persoonlijk inkomen is gedaan op basis van het deelnemersbestand 31 december 2011, rekening houdend met de salarisgegevens 1-1-2012.

Staat van baten en lasten per 31 december (x € 1 mln)*

Baten	'12*	'11	Lasten	'12*	'11
Ontv. premie	29	26	Pens. voorz.	40	33
Beleggingen	23	26	Pens. uitk.	4	4
Diversen	7	0	Diversen	1	1
	<u>59</u>	<u>52</u>		<u>45</u>	<u>38</u>
			Resultaat	<u>14</u>	<u>14</u>
				59	52

In 2012 was er €29 mln (inclusief dekkingsgraad opslag collectieve waardeoverdracht Aegon) aan pensioenpremie ontvangen van de werkgever en werknemers. Op de beleggingen was een resultaat van €23 mln behaald en een saldo op waardeoverdrachten (inclusief collectieve waardeoverdrachten Aegon en RBS) van 7 mln, waardoor het totale resultaat (baten minus lasten) van 2012 uitkomt op €14 mln.

De feitelijke pensioenpremie 2012 van de werkgever voor entiteiten Deutsche Bank AG, Deutsche Bank Nederland NV en IFN Finance BV is 24%.

De werknemersbijdrage 2012 voor de Deutsche Bank AG populatie en werknemers entiteiten NV/IFN in dienst na 1-1-2011 is 4,5%. De werknemersbijdrage voor de NV/IFN populatie (in dienst voor 1-1-2011) kent een ingroeiregeling van 2%. Deze bijdrage zal jaarlijks 1% groeien tot de gelijke hoogte van de werknemersbijdrage DB AG is bereikt.

De dekkingsgraad per eind 2012 (voor toeslagverlening) is voorlopig vastgesteld op 120,8%. In september is dekkingsgraad gestegen ten opzichte van augustus met 5%-

punt. Een belangrijke reden van deze stijging is de aangepaste rentetermijnstructuur per 30 september op basis van door DNB gepubliceerde Ultimate Forward Rate (UFR).

DNB heeft de berekeningsmethodiek voor de te gebruiken rentevoet na 31 december 2011 nogmaals aangepast. Pensioenfondsen moeten de verplichtingen berekenen op basis van de actuele marktrente gemiddeld over 3 maanden tot 20 jaar en voor de looptijden vanaf 21 jaar wordt de rente aangepast door de onderliggende 1 jaars forward rente te extrapoleren naar de zogenoemde UFR van 4,2% (Met andere woorden vanaf 21 jaar groeit de forward rente in 40 jaar naar een lange termijn gemiddelde dat door DNB op 4,2% gezet is).

Het vereiste vermogen (VEV) van het Pensioenfonds is gelijk aan een dekkingsgraad van 107,4%. In het VEV zitten de verplichte buffers van de beleggingen bovenop het minimum vereist vermogen (MVEV) welke gelijk is aan een dekkingsgraad van 104,1%. Het VEV van het Pensioenfonds is vrij laag door de prudente strategische beleggingsmix en de rente afdekking van 80% door middel van swaps. Eind 2012 was de renteafdekking circa 80% op basis van de swapcurve (95% op basis van de UFR curve).

Het Pensioenfonds heeft in 2012 drie kwartaaleinden achtereenvolgend geen tekort meer ten opzichte van het vereist eigen vermogen van 107,4%. Per ultimo december 2011 was de dekkingsgraad 114%, per ultimo maart 2012 113,4% en per ultimo juni 2012 110,3%. Per ultimo september is onze dekkingsgraad 119,7%. Begin oktober heeft het Pensioenfonds officieel haar herstelplan afgemeld (de norm is drie kwartalen achtereenvolgend geen reserve-tekort) bij DNB. Het Pensioenfonds staat geregistreerd bij DNB als een pensioenfonds zonder herstelplan.

Financiële positie 2011

Op verzoek van het Pensioenfonds brengt de certificerende actuaris van Towers Watson een actuariael rapport uit. Dit rapport betreft de toelichting op de jaarrekening over het verslagjaar 2011, de financiële positie per 31 december 2011 en de toetsing van artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet (PW).

De controle van de jaarrekening over 2011 uitgevoerd door de accountants van KPMG was afgerond medio juni 2012. De bevindingen van de werkzaamheden zijn opgenomen in het accountantsverslag.

Actuaris

Het eindoordeel van de certificerend actuaris per 31 december 2011 is dat het Pensioenfonds heeft voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de PW en dat de vermogenspositie voldoende is. In het actuariael rapport zijn een aantal aandachtspunten en aanbevelingen opgenomen (waar reeds mogelijk afgewikkeld).

- Evaluatie opslag 2,5% in de kostenvoorziening 2012
- Evaluatie Minimum Vereist Vermogen (4,1%) 2012
- In de koopsom voor overlijden de partnerfrequenties meenemen in de berekening van de kostendekkende premie 2012
- Voorleggen standaardmodel voor vaststellen VEV aan DNB
- Aanpassing ABTN inzake beleggingen in alternatieve beleggingscategoriën (incl benchmark en richtlijnen)

Accountant

De accountant heeft een goedkeurend oordeel gegeven over de jaarrekening 2011. In het accountantsverslag zijn enkele aandachtsgebieden gesignaleerd (reeds afgewikkeld):

- Schriftelijke vastlegging monitoring uitbestedingen (analyse ISAE 3402) naast de al uitgevoerde controles o.b.v. het control frame work

- Verdere uitvoering control framework beleggingen incl. een eigen oordeelvorming over de analyse van de beleggingen
- Beter inzicht in de transactiekosten van de vermogensbeheerder (conform aanbeveling AFM)

Vooruitzichten 2013

Het bestuur heeft, na overleg met de werkgever, besloten de werkgeverspremie voor alle entiteiten te verhogen naar 24,6%. De premievaststelling is gebaseerd op de dekkingsgraad van de laatste 4 kwartaalstanden (31-12-2011 t/m 30-9-2012). De werknemerspremie over 2012 is gestegen naar maximaal 5% conform de afspraken in de CAO. De werknemersbijdrage voor de entiteiten Deutsche Bank Nederland N.V. en IFN Finance B.V., voor werknemers indienst voor 1-1-2011, is conform de ingroepremie afspraak nu 3%.

Het minimum vereist eigen vermogen blijft gehandhaafd op 104,1%. Dit geldt ook voor de vereiste dekkingsgraad, namelijk 107,4%. De franchise is verhoogd met 1,7% naar €13.906.

4, Beleggingsbeleid

Bij afwezigheid van de heer L. Vermin (voorzitter Beleggingscommissie) licht mevrouw Mulder-Mosman het beleggingsbeleid van het pensioenfonds toe en de verwachtingen over 2013.

Begin 2012 was de strategische beleggingsmix 85/15 rentedragende waarden/aandelen en overige beleggingscategorieën aangehouden, waarbij de rentedragende waarden voor 50% in bedrijfsobligaties en 50% staatsobligaties en covered bonds waren belegd en een minimale renteafdekking van 80%. De staatsobligaties waren voor 70% in obligaties van Eurolanden met AAA rating, 20% in opkomende landen en 10% in grondstofrijke landen.

Het Bestuur heeft in 2012 besloten de volgende wijzigingen door te voeren:

- Strategische keuze tot inflatie-afdekking (10%) dmv aankoop Inflation Linked Swaps (ILS)
  - Aankoop payer ILS in maart 2012 met notional 25 mln
  - Aankoop payer ILS in juni 2012 met notional 25 mln
- Strategische aanpassing lange termijn beleid als gevolg van het nieuwe DNB beleid door introductie van UFR
  - Verkorting duration door verkoop 50-jaars swap
  - Discussie over basis waarop rente-afdekking in de toekomst plaats vindt (marktrente vs RTS van DNB)

Het Bestuur heeft net zoals in 2011 en op advies van de vermogensbeheerder DB Advisors gehouden aan een prudent beleggingsbeleid. Toch heeft dit defensieve beleid in 2012 gezorgd voor een positief rendement van rond 13%. Dit resultaat is voornamelijk behaald door rendement op de vastrentende waarden en aandelen inclusief alternatives. De groei van de swapwaarde is 3,7% bij een renteafdekking van 80%

Verwachtingen 2013

Het jaar 2013 zal nog gedomineerd worden door de schulden crisis. Voor Europa zal dit dus een stabilisatie van de groei betekenen. Er is nog altijd een gevaar aanwezig voor een voortzetting van de volatiliteit op de financiële markten. Ondanks de crisis zijn in 2012 door beleggers over het algemeen goede rendementen behaald. Hierdoor is het vertrouwen in de financiële markten iets hersteld en de verwachting is dat dit zich in de eerste helft van 2013 voortzet.

5. Toeslagbeleid

Mevrouw Mulder-Mosman licht het toeslagbeleid en de verwachtingen voor 2013 toe.

De pensioenregeling kent een voorwaardelijke toeslagverlening. De actieve deelnemers en arbeidsongeschikten ontvangen een toeslagverlening op basis van de CAO verhogingen. De inactieve deelnemers en de pensioengerechtigden ontvangen een toeslagverlening op basis van de Consumenten Prijsindex voor alle huishoudens, afgeleid, CBS (periode oktober – oktober).

De toeslagverlening is dus voorwaardelijk. Dit houdt in dat er aan verleende toeslagen in het verleden geen rechten kunnen worden verleend voor eventuele toeslagen in de toekomst. Het bestuur beslist jaarlijks, de actuaris gehoord hebbende, of en in welke mate de toeslag wordt verleend.

Het Pensioenfonds streeft ernaar 8 van de 10 jaren de opgebouwde pensioenen te verhogen, mits er voldoende middelen zijn om deze toeslagverlening uit te voeren bij een verantwoorde continuïteit van de vermogenspositie.

De wijze van financiering is mede gekoppeld aan de overrendementen die het pensioenfonds heeft behaald in de voorgaande jaren (op basis van een conservatief beleggingsbeleid: 15% aandelen, 85% obligaties en minimaal 80% renteafdekking) en de met de sponsor overeengekomen aanvullende tijdelijke jaarlijkse premie van €1,3 mln t/m 1-1-2023 en een structurele premie van 4,7% van de pensioengrondslagsom om de indexatieverwachting te ondersteunen.

Bij de overwegingen die het Bestuur in januari 2012 had om op basis van de sombere voorspellingen voor de economie in het bijzonder in de Eurozone, de lage rentevoet en het slechts korte herstel van de financiële positie van het pensioenfonds geen toeslag te verlenen, werd gemeld dat eind 2012 op basis van de dan bekend zijnde financiële situatie van het fonds een heroverweging van de inhaaltoeslagverlening zou volgen.

Het Bestuur heeft op basis van de dekkingsgraad, voor toeslagverlening, per ultimo december 2012 van 120,8% besloten de toeslagverlening over 2012 zijnde 1,98% (de door CBS gepubliceerde CPI-inflatie oktober/oktober afgeleid) voor de gepensioneerden en 0 % (conform CAO) voor de actieven uit te keren.

De gevolgen van het uitkeren van de nog in te halen toeslagen zijn geanalyseerd en op basis van een continuïteitsanalyse heeft het Bestuur besloten, alle belangen afwegend, om de inhaaltoeslag van 0,7% voor de inactieve deelnemers over 2010 (50% openstaand) en de inhaaltoeslag over 2011 van de actieve deelnemers van 1,25% (100% openstaand) per 1-1-2013 eveneens te verlenen. Dit heeft ertoe geleid dat de dekkingsgraad van het Pensioenfonds als gemeld aan DNB na toeslagverlening 118,4% bedraagt.

Toeslagverlening (regulier) per 1-1-2013:

- Actieve deelnemers 0,00% (Conform CAO verhogingen)
- Gepensioneerden en slapers 1,98% (Conform stijging CPI)

Gemiste toeslag per 1-1-2011

- Gepensioneerden en slapers 0,70% (Conform stijging CPI 50%)

Gemiste toeslag per 1-1-2012

- Actieve deelnemers 1,25% (Conform CAO verhogingen)

Uitstel gemiste toeslag 1-1-2011

- Gepensioneerden en slapers 2,33% (Conform stijging CPI)

6. Pensioenakkoord

Op 29 oktober maakten PvdA en VVD hun Regeerakkoord "Bruggen slaan" bekend. In dit regeerakkoord blijft de verhoging van de AOW-leeftijd gelijk aan het voorstel in het herfstakkoord.

Met ingangsdatum 1-1-2014 wordt de pensioenleeftijd verhoogd naar 67 jaar. Dit is conform de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd. Daarna wordt de pensioenrichtleeftijd gekoppeld aan de levensverwachting.

Met ingangsdatum 1-1-2014 kunnen pensioenfondsen uit twee bestuursmodellen kiezen. Het eerste model is een aanpassing van de bestaande bestuursvorm waarin werkgever(s), werknemers en pensioengerechtigden zijn vertegenwoordigd. Daar kunnen ook externe deskundigen aan worden toegevoegd. Het tweede model is nieuw en houdt in, dat een pensioenbestuur volledig bestaat uit externe beroepsbestuurders. Dit bestuur wordt gecontroleerd door een belanghebbend orgaan, bestaande uit werkgever(s), werknemers en pensioengerechtigden. Het bestuursmodel van het Pensioenfonds is obv het eerste model en zal in zo blijven.

In 2014 zal de maximale opbouwpercentage met 0,1% verlaagd worden. Daarmee is de maximale opbouwpercentages 2,15% voor middelloon en 1,9% voor eindloon. Echter, het Regeerakkoord verlaagde deze percentages met 0,4%. Dit betekent 1,75% voor middelloon en 1,5% voor eindloon. Het "Regeerakkoord" introduceert ook een bovengrens voor fiscale ondersteuning van pensioen van € 100.000. De grens van € 100.000 per jaar betreft het pensioengevend loon. Wanneer pensioenfondsen een hogere of geen inkomensgrens hanteert is boven deze grens de pensioenpremie niet meer aftrekbaar (via de werkgever of privé door middel van een lijfrente).

Vermoedelijk ingangsdatum 1-1-2015

Het Nederlandse pensioenstelsel gaat veranderen om de pensioenvoorzieningen ook in de toekomst betaalbaar te houden. Er kan een keuze gemaakt worden tussen twee mogelijkheden: een nominaal contract of een reëel contract. De sociale partners moeten samen bepalen welk contract het wordt.

Nominaal contract

In een nominaal pensioencontract wordt een concreet bedrag per jaar genoemd dat de deelnemer krijgt. Afhankelijk van de dekkinggraad van het Pensioenfonds kan dat bedrag worden verhoogd in de vorm van toeslagverlening. Harde garanties zijn er niet en korten op de pensioenen is alleen mogelijk als uiterste noodmaatregel. Als er gekort moet worden, zal dat ook meteen gebeuren

Reëel contract

In een reëel contract staan de pensioenbedragen niet vast. Het pensioen beweegt binnen bepaalde grenzen mee met de levensverwachting en met de beleggingsresultaten. Uitgangspunt is dat de koopkracht behouden blijft door toeslagverlening en indien er gekort dient te worden kan dit over een periode van 10 jaar uitgesmeerd worden.

Overeenkomsten nominaal en reëel contract in het Pensioenakkoord:

- Pensioenrechten: uitkering gerelateerd aan opbouw;
- Rentetermijnstructuur; introductie Ultimate Forward Rate
- Gemiddelde dekkinggraad: 12 maandgemiddelde;
- Normdekkinggraad: dekkinggraad waarmee volledige indexatie in de toekomst mogelijk is (nominaal (125%/130%) en reëel (100%);
- Communicatie: koopkracht en risico's Pensioenfonds.

Verschillen nieuwe pensioenregelingen in het Pensioenakkoord:

a) Nominaal contract:

- Aangescherpte variant huidige FTK (o.a. aangescherpte toeslagstaffel);
- De 97,5 % zekerheid over uitkering;

- Hogere solvabiliteitsbuffer rond 5 % voor een gemiddeld pensioenfonds, afhankelijk van de risico's oplopend tot 12% (huidige solvabiliteitsbuffer SPDNL = 2,5%)

b) Reëel contract

- Onzekere pensioenuitkering;
- Geen buffers, maar wel de mogelijkheid tot het vormen van een egalisatiereserve;
- Vaste rekenrente obv verwachte rendement minus verwachte prijsinflatie;
- Levensverwachtingsaanpassingsmechanisme

Het Pensioenfonds wil duidelijke en begrijpelijke informatie verstrekken aan de achterban. Zeker nu er veel veranderingen voor de deur staan die van invloed zijn op het pensioen. Het "Regeerakkoord" zal voor ons Fonds leiden tot een nieuwe pensioenregeling per 1-1-2014 en een nieuw pensioensysteem per 1-1-2015. Het Pensioenfonds heeft vooruitlopend op deze veranderingen een projectgroep "Redesign Pensioen" opgericht met daarin een aantal bestuursleden vanuit het Pensioenfonds, vertegenwoordigers namens de werkgever en onze huisactuaris.

Hoewel verschillende opties worden onderzocht en doorberekend door de actuaris heeft de werkgever hierover nog geen besluit kunnen nemen. Dit is pas mogelijk, wanneer alle relevante veranderingen in het "Regeerakkoord" tot in detail zijn goedgekeurd of uitgewerkt. Op basis van de huidige beschikbare gegevens heeft momenteel een nominaal contract de voorkeur.

Het Pensioenfonds is geïnteresseerd naar de mening van de werknemers. Om hier een indruk van te krijgen is er sinds januari 2012 een deelnemerspanel opgericht. Dit panel bestaat uit 10 medewerkers (man/vrouw/verschillende leeftijden) uit verschillende business units van de bank. Het deelnemerspanel wordt nauw betrokken bij de aankomende veranderingen. Hun mening zal belangrijk zijn om een beeld te krijgen of er draagvlak is voor de uiteindelijke koers die gevaren zal worden.

7. Pensioenplanner

Mevrouw Mulder-Mosman licht de pensioenplanner toe.

De pensioenplanner is in mei 2012 live gegaan. Deze tool is beschikbaar voor alle actieve deelnemers van het Pensioenfonds. Via de website van het Pensioenfonds https://www.db.com/netherlands/content/nl/pensioen_fonds.html staat een link vermeld om toegang te krijgen tot de pensioenplanner. Syntrus Achmea, de uitvoerder van onze pensioenadministratie, stuurt naar alle actieve deelnemers een tweetal brieven; met gebruikersnaam en wachtwoord.

De mogelijkheden van de pensioenplanner zijn: uitvoering berekeningen in de eerste pijler (AOW) en berekeningen in de tweede pijler (Pensioen DB) en toevoeging van pensioenaanspraken vroegere werkgever(s).

Alle pensioenaanspraken, die niet zijn ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds Deutsche Bank Nederland, zijn ook te zien via het Pensioenregister en toegankelijk via <https://www.Mijnpensioenoverzicht.nl>

8. Communicatie

Mevrouw Mulder-Mosman licht de communicatie toe en de verwachtingen in de toekomst..

Het Pensioenfonds gebruikt meerdere kanalen om de deelnemers te informeren. De actieven krijgen 4 x per jaar een nieuwsbrief via de mail en ook de gepensioneerden 4 x per jaar via de post. In deze nieuwsbrief wordt informatie gegeven over het verloop van de dekkingsgraad, vergelijking met andere pensioenfondsen, kwartaalrendementen van het Pensioenfonds en overige

belangrijke informatie.

Jaarlijks ontvangen alle actieve deelnemers en gepensioneerden een Uniform Pensioen Overzicht (UPO). De slapers krijgen 1 x in de 5 jaar een UPO.

Jaarlijks ontvangen alle actieve deelnemers en gepensioneerden een populair jaarverslag van het Pensioenfonds. Dit is een beknopte versie van het originele jaarverslag.

Tot slot staat op de website van het Pensioenfonds alle relevante pensioeninformatie voor alle deelnemers.

Zoals bovenstaand vermeld doet het Pensioenfonds veel aan communicatie naar de deelnemers. Helaas is net zoals vorig jaar gebleken dat er weinig interesse bestaat vanuit de deelnemers, gezien de het geringe aantal aanwezigen bij deze deelnemersvergadering. Het Bestuur van het Pensioenfonds vraagt zich af hoe dit toch kan. De laatste 2 jaar is het pensioen "hot news" in de media, met name de veranderingen die er zullen gaan komen en de kortingen die gaan plaatsvinden bij een groot aantal pensioenfondsen,

Een reden kan zijn dat de gebruikte communicatie middelen van het Fonds voldoende en duidelijke informatie verstrekt aan de deelnemers, daarbij opgeteld de bovengemiddelde dekkingsgraad van het Fonds wat een goed vertrouwen geeft, de deelnemers zich niet geroepen voelen om een deelnemersvergadering bij te wonen.

9. **Verantwoordingsorgaan (VO)**

De heer J. Van Helden (voorzitter VO) licht de rol van het verantwoordingsorgaan toe.

Taak VO

- Het bestuur legt aan het VO verantwoording af over het gevoerde beleid.
- Daarbij gaat het vooral om de vraag of het bestuur bij haar beleid op een evenwichtige manier heeft rekening gehouden met de belangen van alle belanghebbenden.
- Het VO heeft bovendien het recht advies uit te brengen over een aantal zaken, onder meer over de vergoedingsregeling voor bestuursleden, het beleid met betrekking tot het VO en het intern toezicht.

Werkwijze

- Ten minste één keer per jaar spreekt het bestuur over het gevoerde beleid met het VO.
- Het VO geeft aan de hand van het jaarverslag, de bevindingen van het interne toezicht en andere stukken een oordeel over het handelen van het bestuur. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur op dat oordeel, opgenomen in het jaarverslag

Aandachtspunten voor 2012/2013

- Voorbereiding beoordeling (vergadering) boekjaar 2012. Evaluatie van de ontvangen informatie. Focus op:
  - Strategie en beleid
  - Risicomanagement
  - Uitbesteding
  - Financiële opzet
  - Beleggingsbeleid
  - Wet-en regelgeving
  - Communicatie en klachten
  - Veranderingen in de Pensioenwetgeving: wetsvoorstel versterking bestuur

pensioenfondsen

10. Rondvraag en sluiting

Er zijn geen punten voor de rondvraag. De voorzitter sluit de onder dankzegging de vergadering.

Voorzitter:

Secretaris:

S.E. Huis in 't Veld

E.M Mulder-Mosman